Tavaszi tenyészvizsga – DERBY

Szabályzat

I. A vizsga célja

(1) A Derby tenyész- és képességvizsga.

Célja, hogy megállapítsa a kutya veleszületett képességeit a legfontosabb mezei munkákban, valamint hogy következtetni lehessen a szülők tenyészértékére.

(2) A vizsga akkor tölti be legjobban a célját, ha egyrészt a fiatal kutya nevelése és felkészítése már olyan szinten áll, hogy természetes képességei kibontakozhassanak és megállapíthatók legyenek, másrészt a vezető befolyása még nem fedi el túlzottan a kutya természetes adottságait.

A tapasztalat szerint a képességek – különösen az orrjóság, a találékonyság, az okos, keresésre beállított munka, valamint a vadmegállás – leginkább a tavaszi mezőn, az első vadászidényben mutatkoznak meg.

(3) A Derbyre való felkészítés akkor a legeredményesebb, ha a fiatal kutya nyers szenvedélyét a nyúl és annak nyoma iránt télen és kora tavasszal annyira féken tartották, hogy a tavasz kezdetére a kutya az új feladatra tudjon hangolódni.

Ezért a nyúlnyom követése a Derbyn nem követelmény, azonban a nyúl nyomán esetlegesen bemutatott hangadást, illetve a nyúl nyomán végzett kiváló munkát a bírók feljegyzik.

(4) A fiatal kutyák vizsgájának feltétele a megfelelő nagyságú, apróvaddal jól ellátott vadászterület.

(5) A fiatal kutya szüleinek tenyészértéke sokkal könnyebben megítélhető, ha minél több alomtestvér vesz részt a vizsgán.

(6) A kluboknak és a bíróknak egyaránt arra kell törekedniük, hogy a kutyák munkájával szemben magas, de megértő követelményeket állítsanak. Így biztosítható, hogy a tavaszi tenyészvizsgán (Derby) megszerzett díjak értékesek maradjanak, és a Derby a tenyésztés fontos eszköze maradjon.

II. A vizsga rendezése

§1

A tavaszi tenyészvizsgát – Derby – csak tavasszal lehet megrendezni.

A lebonyolítás a fajtagondozó klub feladata.

§2

(1) A vizsgán minden olyan német rövidszőrű vizsla indulhat, amely rendelkezik FCI törzskönyvvel, és amely a vizsgát megelőző év előtti év október 1. után született.

A VII. fajtacsoport más fajtájának egyedei is részt vehetnek a vizsgán, ha rendelkeznek FCI törzskönyvvel.

(2) A 15 hónapnál idősebb kutyákat – ha legalább három ilyen nevezett a vizsgára – külön csoportban kell vizsgázni.

§3

(1) Egy bírói csoport egy vizsganapon legfeljebb 6 kutyát vizsgálhat.

(2) Kivételes esetben a vezetőbíró legfeljebb 8 kutyát engedélyezhet, ha a terület apróvaddal nagyon jól ellátott.

III. A vizsga lebonyolítása

Általános rendelkezések

§4

(1) A kutyákat minden feladatnál egyenként kell bírálni.

Minden kutyának több lehetőséget kell adni, hogy bemutassa képességeit.

A bírói jelentésben minden lényeges részletet rögzíteni kell.

(2) A vizsga végén a bírók dönthetnek úgy, hogy a kutyáktól páros keresést is kérnek annak érdekében, hogy azonos körülmények között megállapítható legyen, melyik kutya használja jobban az orrát és talál gyorsabban vadat.

A két kutya közti távolság nem lehet olyan nagy, hogy a bírói csoportnak szét kelljen válni.

Vizsgafeladatok

§5

A tavaszi tenyészvizsgán – a Derby-n – a fő hangsúlyt az orrjóság megállapítására, a folyamatos, kitartó és lehetőleg tervszerű keresésre, a vad gyors megtalálására, a biztos vadmegállásra, valamint a jó vezethetőségre kell helyezni.

Emellett nagyra értékelendő a stabil jellem és a korai érettség is.

A bírók a következőket értékelik osztályzattal:

- Orrjóság
- Keresési stílus
- Vadmegállás
- Vezethetőség
- Munkakedv
- Engedelmesség

A vadászati módot (csapahangos, hajtóhangos, kérdéses, néma) abban az esetben kell megállapítani, ha erre a vizsgán lehetőség adódik.

A csapahangos, hajtóhangos vagy néma vadászati mód kizárólag nyúl vagy róka esetében értékelhető.

A kutya képességeinek megítélésekor figyelembe kell venni a kutya fiatal korát és csekély tapasztalatát, valamint figyelembe kell venni azt, hogy a vezető milyen mértékben befolyásolta a kutya munkáját.

Orrjóság

(1) Az orrjóság megítélése a mezei munkán belül a legfontosabb, de a legnehezebben bírálható rész, mivel az orrjóság több tulajdonság pontos megfigyelésével, közvetett módon ítélhető meg.

Az értékelés ezért nagy szaktudást és gazdag tapasztalatot követel meg a bíróktól, mivel fontos, hogy a mindenkori körülményeket – mint a növényzet, szélviszonyok stb. – megfelelően figyelembe vegyék.

A finom orrú kutyáknál a munkastílust mindenekelőtt az orr használata határozza meg.

Ezek a kutyák az orrukat a szélbe tartva dolgoznak, röviden jelzik a vad vagy madár szagát, az állásnál „rágják” a szagot, gyorsan megtalálják a vadat, messziről húznak rá a vadra és képesek a vadat biztosan jelezni.

Az inkább vízszintes, mint függőleges fejtartás a jó orrvezetés jele, és gyakran következtetést enged az orr minőségére is.

Keresési stílus

(2) A keresés legyen lendületes, térölelő és tervszerű, egyenletes és kitartó, de semmiképpen sem kapkodó, koncentrálatlan, rendszertelen vagy kizárólag szemre hagyatkozó.

A keresés stílusát az orrhasználat és a találni akarás határozza meg.

A keresést annál magasabbra kell értékelni, minél inkább alkalmazkodik a terepviszonyokhoz és a szélhez.

A jó keresési stílus alapja a jó területfelosztás, a jó szélkihasználás, a növényzettel fedett részek helyes megközelítése, valamint a terephez és növényzethez alkalmazkodó tempó, és a lendületes, nagy területet átfogó, kitartó, könnyed, kiegyensúlyozott, harmonikus mozgás.

A keresés stílusáról értékes következtetéseket lehet levonni a kutya természetére, kiegyensúlyozottságára és belső nyugalmára vonatkozóan.

Vadmegállás

(3) A kutyának a megtalált, helyben lévő madarat meg kell állnia vagy lefekvéssel jeleznie kell.

Egy rövid jelzés nem elegendő.

Állásként csak a vad előtti állás értékelhető.

A nagyon jó állás többek között abban mutatkozik meg, hogy a kutya kitáróan áll, illetve az előtte elgyalogló, nem látható vadat különösebb vezetői beavatkozás nélkül követi.

A többszöri vad nélküli állás (üres állás) a bizonytalan állás jele, és hibának számít.

Ha a kutya a felrebbenő madár után perdül, az a Derby vizsgán nem számít hibának.

Ha a területen kevés a szárnyasvad, az állás szőrmés vad előtt is értékelhető.

Vezethetőség

(4) A vezethetőség értékelése során a bírók a kutya irányíthatóságát és a vezetővel való együttműködést kísérik figyelemmel, valamint azt is, hogy a kutya mennyire hajlandó vezetője parancsait teljesíteni.

Munkakedv és engedelmesség

(5) A kutya munkakedvét és engedelmességét az egész vizsga során meg kell figyelni, és az értékelést ez alapján kell végezni.

Engedelmesség

(6) A vezethetőségtől eltérően az engedelmesség alatt a nevelés és kiképzés következtében kialakult közvetlen alárendeltség értendő, amelyet a vezető egyoldalúan megkövetel a kutyától.

A Derby vizsgán a bírók engedelmességet csak annyiban követelnek meg, hogy abban az esetben, amikor a kutyát nem foglalja le a vad szaga vagy maga a vad, a vezető sípjára vagy vezényszavára készségesen reagáljon, szükség esetén visszajöjjön, és pórázra lehessen venni.

Hibák megállapítása és lövésállóság

(1) Hibának számít:

A vad szándékos figyelmen kívül hagyása.

Ismételt, határozott vadmegállás anélkül, hogy a kutya vadat tudna mutatni.

Szárnyasvad kinyomása vadmegállás nélkül, vagy a szárnyasvad kihagyása - abban az esetben, ha ezt nem megfelelő orrjóság okozza.

Többszöri, ismételt nyúlűzés, amennyiben ennek következtében a kutya mezei munkája nem értékelhető megfelelően.

Vad felverése távolról történő ráhúzást követően, a Derbyre való felkészítés hiányosságai miatt. A távolról történő ráhúzás azonban az orrjóság szempontjából pozitívan értékelendő.

(2) Az esetleges lövésfélőség vagy lövésérzékenység megállapítására minden kutya egyéni keresése során legalább két sörétes lövést kell leadni legalább 20 másodperces időközzel, olyan távolságban, amely semmiképpen sem haladhatja meg a sörétes lövés hatótávolságát.

§6

Nyúlnyom

(1) Ha egy kutya – akár a vezető szándékából, akár véletlenül – legalább megfelelő minősítésű munkát mutat egy általa nem látott nyúl vagy róka nyomán, azt a bírálati lapra fel kell vezetni.

(2) A nyúlnyomon végzett nagyon jó munka esetén a bírók Andreas-csillagot (Andreas-Stern) adnak. Ez a teljesítmény az egyéb értékelést nem befolyásolja.

(3) A vezető nem kérheti, hogy kutyájának a bírók nyúlnyomot biztosítsanak.

(4) Csak a csapakövetési hajlamot és a csapabiztonságot kell értékelni.

A mutatott hangot fel kell jegyezni.

IV. Díjazás

§7

(1) A Derbyn a bírók a kutyákat 1., 2. és 3. díjba sorolhatják.

(2) Az 1. díj megszerzéséhez a kutyának legalább az alábbi értékelést kell elérnie az egyes feladatoknál:

Orrjóság – nagyon jó

Keresési stílus – nagyon jó

Vadmegállás – nagyon jó

Vezethetőség – jó

A 2. díjhoz legalább jó, a 3. díjhoz legalább megfelelő minősítés szükséges ezekben a feladatokban.

Az egyes díjakhoz a következő minimális értékelések szükségesek:

Vizsgafeladat	**I.díj**	**II.díj**	**III.díj**
Vadmegállás	4	3	2
Orrjóság	4	3	2
Keresési stílus	4	3	2
Vezethetőség	3	3	2

(3) A díjban végzett kutyákat az egyes díjakon belül nem rangsorolják.

(4) Azok a kutyák, amelyek születési évükben (tenyészévükben) sikeresen teljesítik a Derby vizsgát, a díj mögött a (J) jelzést kapják, amely fiatal korukat jelöli.

(pl.: D1(J)).

Értékelés

Az egyes minősítésekhez a következő pontszámok (egész számok) tartoznak:

nagyon jó = 4

jó = 3

elégséges = 2

elégtelen = 1

nem megfelelő = 0

Átlag feletti „nagyon jó” teljesítmény esetén a „kiváló” (4h) minősítés adható. Ezzel a különösen kiemelkedő teljesítmények kiemelhetők, amely a tenyészkiválasztás során is jelentős szerepet tölt be.

A „kiváló” minősítés csak az öröklött tulajdonságok értékelése során adható ki. A 4h minősítés odaítélését az eredményhirdetés alkalmával, illetve a bírói jelentésben is röviden indokolni kell.